

Taikus judėjimas už gyvosios gamtos išsaugojimą VŠĮ „Girių inspekcija“

Kodas 306625563, Didlaukio g. 42-8, LT-08330 Vilnius, tel. +37067934089, el.paštas: giriuinspekcija@gmail.com
LT487189900010700257

Adresatai:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai (Per TAIS)

Kopija:

Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui;

Valstybinei miškų tarnybai;

Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos;

Aplinkos apsaugos agentūrai;

Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos;

Alytaus miesto, Kauno miesto, Palangos miesto, Raseinių rajono ir Utenos rajono savivaldybių administracijoms

PASTABOS IR PASIŪLYMAI

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DĖL MIESTŲ TERITORIJŲ RIBOSE ESANČIŲ MIŠKŲ PERTVARKYMO

2026 m. birželio 2 d. Nr. GI-2026-06-02-03

Vilnius

VŠĮ „Girių inspekcija“, veikianti viešojo intereso – gyvosios gamtos, miškų, biologinės įvairovės, miesto želdynų ir visuomenės teisės dalyvauti aplinkosaugos sprendimų priėmimo – gynimo pagrindu, teikia pastabas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl pritarimo Alytaus miesto, Kauno miesto, Palangos miesto, Raseinių rajono ir Utenos rajono savivaldybėms patikėjimo teise perduotų miestų teritorijų ribose esančių miškų pertvarkymui“ projekto, paskelbto TAIS sistemoje, Reg. Nr. 26-7704: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/f11b5930534b11f19f25d2db9494081b>.

Pagrindinė pozicija. Neprieštaraujame tam, kad savivaldybės patikėjimo teise valdytų ir prižiūrėtų miestų miškus. Tačiau nepritariame miško žemės pavertimui kitomis naudmenomis tokiu apimtimi ir tokiu duomenų pagrindimu, koks pateiktas projekte. Miško žemės statuso panaikinimas miestuose negali būti laikomas vien techniniu žemėtvarkos veiksmu, nes miesto miškai atlieka klimato, biologinės įvairovės, rekreacijos, visuomenės sveikatos, kraštovaizdžio, vandens režimo ir ekosisteminių paslaugų funkcijas.

Todėl prašome projektui nepritari ti arba jo svarstymą atidėti, kol bus pateikta aiški kiekvieno pertvarkomo miško ploto identifikacija, viešai prieinami erdviniai duomenys, poveikio vertinimas, alternatyvų analizė ir realios viešosios konsultacijos su suinteresuota visuomene.

1. Projekto mastas nėra mažareikšmis

Pagal nutarimo projektą pritariama savivaldybėms jau patikėjimo teise perduotų miestų teritorijų ribose esančių miškų pertvarkymui, kai miško žemė paverčiama kitomis naudmenomis. Pagal projekte nurodytus plotus bendra apimtis sudaro apie 137,9676 ha miško žemės. Šis mastas nėra techninis ar mažareikšmis. Miestų teritorijose beveik 138 ha išmiškinimas gali turėti reikšmingų ilgalaikių pasekmių gamtinei aplinkai, miestų atsparumui klimato kaitai, gyventojų rekreacijai ir biologinei įvairovei.

2. Miško žemės pavertimas „atskiraisiais želdynais“ nepaneigia problemos

Dalis projekte nurodytų plotų numatomi visuomeninės paskirties, bendrojo naudojimo ar atskirųjų želdynų teritorijoms formuoti. Tačiau tai savaime nepagrindžia miško žemės statuso panaikinimo.

Miesto miškas nėra tuščia teritorija parkui, vejai, aikštei ar infrastruktūrai. Tai jau esama gamtinė infrastruktūra: medynas, dirvožemis, paklotė, mikroklimatas, ekologiniai ryšiai, buveinės, negyva mediena, natūralus pavėsis, vandens režimo reguliavimas ir rekreacinė vertė. Atskirųjų želdynų teritorija gali būti intensyviai tvarkoma, fragmentuojama takais, aikštelėmis, apšvietimu ar kitais statiniais, todėl ji ne visada atstoja natūralų ar pusiau natūralų miesto mišką.

Todėl prašome kiekvienu atveju pagrįsti, kodėl miško funkcijų negalima išsaugoti paliekant miško žemės statusą ir taikant miškui pritaikytą rekreacinį ar apsauginį tvarkymo režimą.

3. Trūksta aiškių erdviųjų duomenų ir miškų kadastro identifikacijos

Projekte daugiausia pateikiami žemės sklypų unikalūs numeriai ir plotai, tačiau visuomenei nėra patogų aiškiai nustatyti, kuri konkreiti miško dalis, miško kvartalas ar miško sklypas pertvarkomas. Vien žemės sklypo unikalus numeris nėra pakankamas, nes vienas žemės sklypas gali apimti kelis miško kvartalus ir sklypus, o kai kuriuose prieduose nurodomi ir žemės sklypais nesuformuoti valstybinės žemės plotai.

Pavyzdžiui, Kauno miesto savivaldybės atveju žemės sklypo unikalus Nr. 4400-5143-8454 siejamas su Kauno miesto miškų kvartalais 39, 41 ir 43. Tai rodo, kad be miškų kadastro identifikacijos ir tikslių poligonų visuomenei sudėtinga suprasti, kuri miško dalis realiai keičiama ir kokios vertybės gali būti paveiktos.

Prašome projektą papildyti:

- kiekvieno pertvarkomo ploto GIS poligono atviru erdviųjų duomenų formatu, pavyzdžiui, SHP, GeoJSON ar GPKG;
- koordinatėmis ir aiškiais ribomis, leidžiančiomis plotus patikrinti viešuose žemėlapiuose;
- žemės sklypo unikaliumi ir kadastro numeriu, kai sklypas suformuotas;
- miškų kadastro identifikatoriais: regioniniu padaliniu, girininkija, kvartalu ir miško sklypu;
- miško grupę, funkcinę paskirties ir faktinės naudosenos paaiškinimu;
- informacija, ar plotas patenka į saugomas teritorijas, Natura 2000 teritorijas ar jų artimą aplinką, gamtinį karkasą, EB svarbos buveines, kertines ar potencialias kertines miško buveines, saugomų rūšių radavietes ar buveines.

4. Poveikio vertinimas, rodikliai ir viešosios konsultacijos negali būti praleisti

Lydraštyje nurodoma, kad projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, rodikliai nebus stebimi, o projekto skelbti viešosioms konsultacijoms interneto

svetainėje epilietis.lrv.lt neplanuojama. Tokia procedūrinė pozicija yra nepakankama, kai sprendžiama dėl beveik 138 ha miesto miškų žemės statuso pakeitimo.

Prašome atlikti bent kokybinį ir, kur įmanoma, kiekybinį poveikio aplinkai, klimatui, biologinei įvairovei, rekreacinei vertei, kraštovaizdžiui, vandens režimui ir ekosisteminėms paslaugoms vertinimą. Taip pat prašome įvertinti suminį poveikį, nes atskiri plotai gali atrodyti nedideli, tačiau bendras poveikis miestų miškų tinklui ir žaliajai infrastruktūrai gali būti reikšmingas.

Atsižvelgiant į Orhuso konvencijoje įtvirtintas visuomenės teises gauti informaciją apie aplinką ir dalyvauti priimant su aplinka susijusius sprendimus, viešosios konsultacijos turi būti realios, o ne pakeičiamos vien formaliu paskelbimu TAIS sistemoje.

5. Ypatingo dėmesio reikalauja Kauno ir Utenos atvejai

Ypatingai prašome papildomai pagrįsti Kauno miesto savivaldybės atvejus, kai miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis planuojamas miesto miškuose, įskaitant II B grupės ar rekreacinės paskirties miškus bei teritorijas, galimai susijusias su Kauno marių regioninio parko, Natura 2000 teritorijų ar jų gretimybių aplinka. Vien infrastruktūros poreikis ar planuojamas želdynų statusas negali savaime pagrįsti miško žemės statuso panaikinimo.

Taip pat prašome atskirai pagrįsti Utenos rajono savivaldybės atvejį, kuriame viename sklype numatoma kitomis naudmenomis paversti 54,21 ha miško žemės. Tai yra labai didelis miesto miško plotas, todėl jo pertvarkymas negali būti svarstomas be išsamaus poveikio vertinimo, alternatyvų ir viešo paaikškinimo, kokios konkrečios miško funkcijos bus išsaugotos, o kurios bus prarastos.

6. Siūlomi sprendimai

Atsižvelgdami į tai, prašome:

- nepritarti projektui pateikta apimtimi arba atidėti jo svarstymą, kol bus pateikti išsamūs erdviniai duomenys ir poveikio vertinimas;
- aiškiai atskirti savivaldybių patikėjimo teisės ar miestų miškų priežiūros klausimus nuo miško žemės statuso panaikinimo – pastarajam turi būti taikomas griežtesnis pagrindimas;
- kiekvienam plotui pateikti alternatyvų analizę, įskaitant galimybę palikti miško žemės statusą ir taikyti rekreacinį, apsauginį ar gamtai artimą tvarkymo režimą;
- neleisti miško žemės statuso naikinti vien dėl to, kad planuojama formuoti bendrojo naudojimo ar atskirųjų želdynų teritorijas;
- užtikrinti, kad iki sprendimo priėmimo būtų paskelbti vieši GIS duomenys, surengtos viešos konsultacijos su gyventojais ir pateikti institucijų vertinimai dėl saugomų teritorijų, Natura 2000, gamtinio karkaso, EB buveinių, saugomų rūšių ir kitų gamtinių vertybių.

Apibendrinimas

Apibendrinami pažymime, kad VŠĮ „Girių inspekcija“ neprieštaruja savivaldybių teisei valdyti ir prižiūrėti miestų teritorijose esančius miškus, rekreacijos gerinimui, tačiau nepritariame sprendimui šiuo projektu pritari apie 137,97 ha miško žemės pavertimui kitomis naudmenomis, kol nėra pateikti pakankami erdviniai duomenys, kiekvieno ploto aplinkosauginis įvertinimas, alternatyvų analizė, poveikio aplinkai, klimatui, biologinei įvairovei, rekreacinei vertei ir ekosisteminėms paslaugoms vertinimas bei neužtikrintos realios viešosios konsultacijos.

Prašome projektą grąžinti tikslinti ir papildyti, o iki tol nepritarti miško žemės pavertimui kitomis naudmenomis nurodyta apimtimi.

Pažymime, kad mūsų organizacijos veikla laikytina visuomenės dalyvavimo viešojo intereso klausimais veikla pagal Lietuvos Respublikos civilinį procesą reglamentuojančių Europos Sąjungos ir tarptautinės teisės aktų įgyvendinimo įstatymo 31³⁵ straipsnį ir remiasi Orhuso konvencija.

Pagarbiai, VšĮ „Girių inspekcija“,
atstovaujama vadovo Lauryno Žemaičio